# Облікова картка дисертації

## I. Загальні відомості

**Державний обліковий номер:** 0418U001327

**Особливі позначки:** відкрита

**Дата реєстрації:** 02-04-2018

**Статус:** Захищена

**Реквізити наказу МОН / наказу закладу:**

## II. Відомості про здобувача

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові:**

1. Котляревська Уляна Миколаївна
2. Kotliarevska Uliana Mykolaivna

**Кваліфікація:**

**Ідентифікатор ORCID ID:** Не застосовується

**Вид дисертації:** кандидат наук

**Аспірантура/Докторантура:** так

**Шифр наукової спеціальності:** 06.03.03

**Назва наукової спеціальності:** Лісознавство і лісівництво

**Галузь / галузі знань:** Не застосовується

**Освітньо-наукова програма зі спеціальності:** Не застосовується

**Дата захисту:** 30-03-2018

**Спеціальність за освітою:** Лісове господарство

**Місце роботи здобувача:** ДПТНЗ "Сновське вище професійне училище лісового господарства"

**Код за ЄДРПОУ:** 02548788

**Місцезнаходження:** Бульварна, 5, м. Сновськ, Щорський р-н., Чернігівська обл., 15200, Україна

**Форма власності:**

**Сфера управління:** Міністерство освіти і науки України

**Ідентифікатор ROR:** Не застосовується

## III. Відомості про організацію, де відбувся захист

**Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради):** Д 26.004.09

**Повне найменування юридичної особи:** Національний університет біоресурсів і природокористування України

**Код за ЄДРПОУ:** 00493706

**Місцезнаходження:** вул. Героїв Оборони, 15, м. Київ, Київ, 03041, Україна

**Форма власності:**

**Сфера управління:** Міністерство освіти і науки України

**Ідентифікатор ROR:** Не застосовується

## IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

**Повне найменування юридичної особи:** Національний університет біоресурсів і природокористування України

**Код за ЄДРПОУ:** 00493706

**Місцезнаходження:** вул. Героїв Оборони, 15, м. Київ, Київ, 03041, Україна

**Форма власності:**

**Сфера управління:** Міністерство освіти і науки України

**Ідентифікатор ROR:** Не застосовується

## V. Відомості про дисертацію

**Мова дисертації:**

**Коди тематичних рубрик:** 68.47

**Тема дисертації:**

1. Мортмаса клейковільхових лісів Українського Полісся

2. Woody debris of black alder stands of Ukrainian Polissya

**Реферат/анотація:**

1. Дисертаційну роботу присвячено дослідженню закономірностей динаміки мортмаси у вільхових насадженнях Українського Полісся, в тому числі особливостей формування відпаду дерев у молодняках, швидкості процесу деструкції сухостійних дерев у насадженні, процесу деструкції компонентів мортмаси деревної ламані, особливостей структури біомаси вільшаників, а також динаміки депонованого вуглецю відмерлих деревних рослин або їх частин у компонентах вільхових насаджень. Досліджено лісівничо-таксаційні параметри деревостанів та встановлено особливості формування відпаду у вільхових молодняках насіннєвого та вегетативного походження. Встановлено, що у вільхових молодняках відпад формували не тільки ослаблені та пригнічені дерева, але і рослини без ознак ослаблення, частка яких може становити щорічно до 1 % від загальної кількості дерев насадження. Проаналізовано загальний термін перебування сухостійних дерев на корені, який може пересічно становити від 6 років в молодняках до 10 років у стиглих

насадженнях. Зазначено, що мортмаса деревної ламані у вільшаниках в умовах Полісся України повністю може бути розкладена впродовж 45–50 років. Встановлено, що динаміці структури біомаси досліджуваних вільхових насаджень властиве: зменшення частки надземної фітомаси деревостану (від 65 до 57 %), збільшення частки фітомаси підліску до 5 %, зменшення частки опаду грубих гілок до 1 %, зменшення частки мортмаси підстилки до 9 %, збільшення загальної мортмаси до 20 % із віком насаджень. На основі розроблених моделей для встановлення загальної мортмаси вільхових лісів і повидільної бази даних лісового фонду України визначено, що в загальній мортмасі вільхових лісів Українського Полісся накопичено вуглецю 4,22 Тг С, а загальний вміст енергії становить 120,6 ПДж. Встановлено, що показники депонованого вуглецю мортмаси вільшаників досліджуваного регіону за даними лісовпорядкування у 95 разів менші від даних, які отримані за результатами дослідження.

2. The dissertation is devoted to the study of the dead biomass dynamics in alder stand of Ukrainian Polissya, including the patterns of formation of the tree decay in young alder forests, the features of the destruction of snags in the stand, the rate of the components decomposition of the black alder, the features of the biomass structure of the alder forests, and the dynamics of sequestrated carbon dead biomass components of alder stand. The forest biometric parameters of tree stands are investigated and the peculiarities of the formation of litter in young alder forests of seed and vegetative origin are determined. It has been established that in young alder forests, the litter was formed not only by weakened and depressed trees, but also by stands without signs of weakening, which may account for up to 1 % of the total number of trees per year. The general term of stay of snags at the root is determined which can range from 6 years old in young alder forests to 10 years in mature stands. It is noted that the logs dead biomass in alder forests in the conditions of Ukrainian Polissya can be fully decomposed within 45–50 years. It has been established that the structure dynamics of alder biomass of experimental alder forest is characterized by reduction of the share of aboveground live biomass of the tree stand (from 65 to 57 %), increase of the share of undergrowth live biomass up to 5 %, reduction of the proportion of coarse branches fallout to 1 %, reduction of organic matter to 9 %, increase of total dead biomass to 20 % with age of stands. Based on the developed models for the establishment of a common dead biomass of alder forests and a section database of the forest fund of Ukraine, it was established that in the total alder forests dead biomass of the Ukrainian Polissya 4.22 Tg of carbon was accumulated, and the total energy content is 120.6 PJ. It was established that the indexes of sequestrated carbon of alder forests dead biomass of the experimental region according to the forest management data are 95 times lower than the data obtained from the research results.

**Державний реєстраційний номер ДіР:**

**Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки:**

**Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності:**

**Підсумки дослідження:**

**Публікації:**

**Наукова (науково-технічна) продукція:**

**Соціально-економічна спрямованість:**

**Охоронні документи на ОПІВ:**

**Впровадження результатів дисертації:**

**Зв'язок з науковими темами:**

## VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові:**

1. Білоус Андрій Михайлович

2. Bilous Andrii Mykhailovych

**Кваліфікація:** д. с.-г. н., 06.03.02, 06.03.03

**Ідентифікатор ORCID ID:** Не застосовується

**Додаткова інформація:**

**Повне найменування юридичної особи:**

**Код за ЄДРПОУ:**

**Місцезнаходження:**

**Форма власності:**

**Сфера управління:**

**Ідентифікатор ROR:** Не застосовується

## VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

**Офіційні опоненти**

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові:**

1. Сірук Юрій Вікторович

2. Siruk Yurii Viktorovych

**Кваліфікація:** к. с.-г. н., 06.03.03

**Ідентифікатор ORCID ID:** Не застосовується

**Додаткова інформація:**

**Повне найменування юридичної особи:**

**Код за ЄДРПОУ:**

**Місцезнаходження:**

**Форма власності:**

**Сфера управління:**

**Ідентифікатор ROR:** Не застосовується

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові:**

1. Пастернак Володимир Петрович

2. Pasternak Volodymyr Petrovych

**Кваліфікація:** д. с.-г. н., 06.03.02, 06.03.03

**Ідентифікатор ORCID ID:** Не застосовується

**Додаткова інформація:**

**Повне найменування юридичної особи:**

**Код за ЄДРПОУ:**

**Місцезнаходження:**

**Форма власності:**

**Сфера управління:**

**Ідентифікатор ROR:** Не застосовується

**Рецензенти**

## VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові голови ради** Лакида Петро Іванович

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові головуючого на засіданні** Лакида Петро Іванович

**Відповідальний за підготовку облікових документів**

**Реєстратор**

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є відповідальним за реєстрацію наукової діяльності** Юрченко Т.А.